

JEZUS IS HEER

‘Niemand kan zeggen Jezus is Heer dan door toedoen van de Heilige Geest’

1 Kor.12:3 (NBV)

Gemeente van Christus,

Wanneer ik vroeger, als student, een brief kreeg – het was een tijd waarin nog brieven werden geschreven – dan stond er op de envelop ‘Aan de Weledelgeboren Heer A. Romein’.

Toen ik dominee was geworden veranderde de aanhef en werd het: ‘Aan de Weleerwaarde Heer’. Er zat een zeker eerbetoon, een soort hoofsheid, in die titulatuur. Zat je in de synode dan werd je zelfs ‘Hoogeerwaarde Heer’. Als je iemand een brief schreef kon je achter in je agenda de juiste titel vinden. Dat stond in iedere zakagenda.

Sinds de befaamde jaren zestig van de 20^e eeuw is die titulatuur vrijwel geheel verdwenen. Men vond die overdreven en helemaal verkeerd.

Want - het onderstreepte de *ongelijkheid* van de mensen en dat moest uit zijn. We zijn allemaal gelijk.

Tegenwoordig staat er boven de brieven: ‘Aan de Heer’ of steeds vaker gewoon ‘Aan A. Romein’.

Er treedt *nivellering* op, die vindt men democratisch. Een gezagsinstantie die boven je staat willen we niet. Net als de Franse revolutie, toen de kreet van het volk luidde; *“Ni Dieu, ni maître”* – geen God en geen meester. En: ‘Vrijheid *Gelijkheid* en Broederschap’. Dus: weg met dat ‘heer’ en ‘heren’.

In de Bijbel wordt de Godsnaam JHWH vertaald met HEER of HERE. Toen de Nieuwe Bijbel Vertaling zou uitkomen werd er van feministische zijde bezwaar gemaakt tegen dat 'Heer'. Dat woord vond men te mannelijk, vrouw - onvriendelijk. Men pleitte voor een neutrale aanduiding van God, bijvoorbeeld de Eeuwige of de Ene. Dat werd echter niet overgenomen.

De tijd van heren en knechten is voorbij, zo wil men.

Wat vindt u daarvan, gemeente? U en ik zijn ook kinderen van onze tijd. De tijdgeest laat ons ook op dit punt niet onbeïnvloed. We zijn toch allemaal gelijk? Vindt u dat eigenlijk ook niet?

Maar hoe moet dat dan met de titel 'Heer' van *Jezus*? Moet die titel ook vallen voor onze nivelleringsroes?

Allerminst, gemeente! Dat woord *Heer* is in het Grieks *Kurios* en dat is de vertaling van de Godsnaam in het Oude Testament, Adonaj en ook JHWH. En wanneer die naam *Kurios* wordt gegeven aan Jezus, dan wil dat zeggen dat in Jezus *God zelf* naar ons toegekomen is.

Het hele mozaïek van geschriften in het Nieuwe Testament is daar één in: Jezus is Heer!

Het woord Heer staat hier in fel contrast met een menselijke heer. Het is de titel van *God de HEERE*. Hij staat boven ons, is heilig, anders, de Meester van het heelal, van de wereld, van de tijd, van de kerk, van ons mensen.

Maar nu is de vraag: als HEER die goddelijke Here betekent, kun je dan zeggen dat *Jezus* die Heer is? Velen twijfelden daaraan, geloofden het niet.

Gelooft u het wel, gemeente? Dat is toch niet zo vanzelfsprekend. Want laten we het eens goed in ons opnemen wat hier nu eigenlijk gezegd wordt. Het gaat

over een *mens*. Een jonge Jood van 33 jaar, 2000 jaar geleden, een idealist, een wonderdoener, een vriend van de armen, zeker.

Toch, zo te zien een *mens onder de mensen*. Hij ondergaat bovendien een afschuwelijke dood.

En die man, die gewone joodse man met een heel gewone joodse naam, Jesjoeah, Jezus, zou samenvallen met de Eeuwige, met de Here God, met Hem die het heelal geschapen heeft? Hij zou zijn de Verlosser van de wereld? Ja, want dát zeg je, dat geloof je, dat belijdt je, als je zegt: "Jezus is HEER".

In Korinthe was veel twijfel aan de juistheid van dit geloof. Er waren er zelfs die er zó'n afkeer van hadden, dat ze Jezus *vervloekten*. Waarschijnlijk waren dat Joden. De eerste volgelingen van Jezus Christus waren Joden, maar de eersten die er niets van moesten hebben waren eveneens Joden en dat zou zo blijven ook. Zelfs wordt in een bekend oud Joods gebed een vervloeking uitgesproken over de afvalligen, de '*minim*' en daar bedoelden ze vaak de christenen mee.

Nu spraken sommige christenen in Korinthe *tongentaal*. Dat was een aparte Geestesgave. Die taal kon je niet verstaan zonder uitleg. Zou men in die onverstaanbare woorden ook Jezus kunnen *vervloeken*, zo vroeg men zich af. Paulus schrijft nu: Nee, Jezus vervloeken, dat kan nooit gedaan worden door toedoen van de Heilige Geest.

Laten we onze blik nu eens richten op *onze tijd*, op hier en nu vandaag. Ook vandaag is dat '*Jezus is Heer*' omstreden.

Zeker, in het algemene gevoel van de mensen ligt Jezus wel goed. Hij was een goed mens, een voorbeeld in de geschiedenis van de mensen, een identificatiefiguur. Hij was solidair tot het uiterste en dat heeft hem het leven gekost. Hij inspireert nog altijd talloze mensen. Maar goddelijk? Eén van wezen

met de Eeuwige? Dat gaat toch te ver. Dat kan een redelijk mens onmogelijk aannemen.

Eén van mijn kennissen is een bioloog, een erudiete man. Hij is pur sang evolutionist. Op een dag liet hij mij een filmpje zien dat hij pleegt te vertonen bij één van zijn lezingen. Op dat filmpje zag je een rij boeken, naast elkaar, wel een meter lang. Die boeken verbeelden de geschiedenis van het heelal, de ontwikkeling van de evolutie. Miljarden jaren lang. Het laatste boek was het dunste. ‘Kijk’, zei hij tegen mij, ‘in dat deel staat de geschiedenis van de mensheid beschreven. Van de homo sapiens. Geschatte tijdsduur 40.000 jaar. Heel kort, vergeleken met die miljarden jaren daarvoor. En van die 40.000 is Jezus van Nazareth verschenen na 38.000 jaar mensheid. Geloof jij nu werkelijk dat Hij de verlosser van de wereld is? Dat kun je toch onmogelijk aannemen?’ Brandende vraag voor een christen die het met Jezus houdt.

Hoe kom je ertoe toch *Jezus is Heer* te zeggen?

Paulus levert het goede antwoord op deze brandende vraag: *Niemand kan zeggen ‘Jezus is Heer’ dan door toedoen van de Heilige Geest.*

Dit is een echt Pinksterantwoord. De Heilige Geest is uitgestort en *die* werkt in ons hart de overtuiging: Jezus is Heer. De werking van de H. Geest is dus *geloof* – *wekkend*. In geen enkel mensenhart kan dit opkomen, dat die joodse man Jezus HEER is, de goddelijke HERE, de Eeuwige. Het is rationeel gesproken ook echt absurd. Maar het komt wel rechtstreeks bij God vandaan. Het is *Gods Geest* die het inprent in je hart. Hij leert je Jezus kennen. En erkennen: Hij is de Heer.

En dan zeg ik het toch nog niet helemaal goed. Want de Geest werkt geen theorie of theologie in je hart, gemeente, maar *geloof* en *vertrouwen*. Dat is

dus heel *persoonlijk*. Het gaat er niet alleen om dat Jezus DE Heer is, maar dat Jezus MIJN Heer is. Mijn meester. Die het te zeggen krijgt in mijn hart. Jezus had tegen zijn discipelen gezegd over de komende Trooster, de Geest: *“Die zal het uit het mijne nemen en het u geven”*. De Geest verbindt met Christus.

Ik denk dat de leerlingen het toen nog niet begrepen. Later Thomas misschien, die het uitriep: *‘Mijn Heer en mijn God’*. Maar op die eerste Pinksterdag zijn de schellen van hun ogen gevallen en hebben zij Hem gezien zoals Hij is.

Pinksteren was de beslissende eyeopener voor de volgelingen van Jezus. Toen wisten ze het duidelijk en zeker: JEZUS IS HEER!

Reeds in het Oude Testament wordt op tal van plaatsen melding gemaakt van de *ruach JHWH*, de Geest van de Here God. De Geest is ook in Israël steeds bezig ervoor te zorgen dat Gods Woord op aarde gedaan wordt. Daartoe vernieuwt Hij de harten en grijpt, via mensen, *in* in de geschiedenis. De Geest werkt van God uit naar God toe.

Voor Paulus is de Geest *Gods grote geschenk* aan de gemeente van de Messias Jezus. Het nieuwe leven van Gods koninkrijk zal op de manier van de Geest worden geleefd.

Dus: het is de Heilige Geest die ons leert belijden: Jezus is Heer, onze Heer, mijn Heer. Maar dan kan ik u ook vandaag verzekeren: wanneer u of jij van harte in Jezus gelooft en Hem erkent als je Heer, dan is dat *in jou* het werk van de Heilige Geest. Dat mag je zeker weten, gemeente. Waar Jezus beleden en bezongen wordt, daar is de werking van de Geest merkbaar en zichtbaar. Dat mag ons bemoedigen en zekerheid geven: *ik hoor bij Hem!*

Het werk van Gods Geest is zeer veelzijdig. Allereerst maakt Hij ruimte voor Jezus in je leven. Dat gaat soms door diepe wegen heen. Hij overtuigt je van

zonde. Dat doet die Geest ook! Je leert inzien dat je zelf voor God niets hebt in te brengen, dat je een zondaar bent, een rebel, een tegenstander van God. Dat kan je diep in de put brengen. Je voelt dat je een verloren mens bent, tenzij God er aan te pas komt en je smeekt God om vergeving en ontferming.

En wat doet dan de Heilige Geest? Hij leert je wie Jezus voor je is. Hij doet je Christus kennen. Hij geeft je de Heiland te zien en te erkennen als je verlosser en zaligmaker. Een intense vrede brengt dat mee in je hart. En de Geest leert je ook Christus je toe te eigenen, te aanvaarden, te belijden: *mijn* Here en *mijn* God. En de liefde van Christus voor die verloren zondaar die jij bent is zo geweldig, dat je de begeerte krijgt om helemaal voor Hem en met Hem te leven, in een leven van dienst en liefde. Jij beslist en wil dat, vroeger niet, nu wel. Want *je wil is omgebogen* door de Geest van God.

Ik mag u allen uitnodigen: laat dat alles toe, laat de Geest toe in je hart en leven en doe Hem het verdriet niet aan Hem tegen te houden. Hij verrijkt je leven mateloos! Stel jezelf open voor de Geest. Bid elke dag: vervul mij met uw Geest. Dat betekent dat je elke dag het stuur van je leven uit handen geeft – autorijders weten hoe lastig dat is, alleen al het stuur van je auto uit handen geven... Het stuur van je leven uit handen geven, dat is misschien een nog veel enger idee. Dat je de controle over je leven opgeeft. Dat betekent dat je ervoor open staat dat God je gaven geeft en die je dan ook inzet. Dat betekent dat je open staat voor groei in geduld, in liefde, etc. Dat betekent dat het je tijd gaat kosten. Dat je stil wordt en bedenkt wat God je wil zeggen.

De Geest doet ons belijden: Jezus is Heer. Maar wat *is* Hij dan voor een Heer? Als *Wie* leert de Heilige Geest Hem kennen? Daarop is een reeks van antwoorden mogelijk en ik noem er enkele. Volledig kan ik niet zijn.

Jezus is Heer - ten eerste *als de Jezus van het evangelie*. De man in de gestalte van een dienaar. Die de mensen gelijk werd en één met ons werd. Die de meester is van de genade. Die de onderste weg is gegaan, de weg van lijden en kruis, van graf en dood. Alles voor ons, verzoenend, plaatsvervangend. Die Jezus is een Heer die een knecht werd, zoals Jesaja had voorzien.

De Geest geeft je liefde voor deze Jezus Christus. Dat je hart brandt. Dat je zo blij bent met wie Hij is en wat Hij gedaan heeft. Dat je soms zomaar op een doordeweekse dag, zomaar kunt bedenken – wat hou ik veel van Jezus

Jezus is Heer - ten tweede tekent dat *zijn alleenrecht*: Hij is de Heer en niemand anders. Hij deelt zijn eer niet met andere machten of godsdienstleiders. Het is *Jezus alleen*, zoals Petrus zei: Er is geen andere Naam onder de hemel gegeven waardoor wij worden behouden dan Jezus alleen.

Jezus is Heer – dat is ten derde zo *bemoedigend*. Christus regeert de wereld en ons leven vanuit de Troon van God. Wat er ook gebeurt, hoeveel ruimte de mens ook inneemt op aarde en wat die mens ook maakt aan mooie en ook verschrikkelijke dingen: uiteindelijk heeft Christus de wereld in zijn hand.

Jezus is Heer, ik wil nog wel iets noemen dat door deze belijdenis wordt opgeroepen, namelijk *afweer, tegenstand, vijandschap*. Het belijden van Jezus als Heer is door heersende politieke heren strafbaar gesteld en de volgelingen van deze Heer zijn vervolgd en zelfs gemarteld en gedood. Dat begon al onder Romeinse keizers, die zichzelf Kurios, goddelijke heer noemden. Wie aan hen niet offerden werden gearresteerd en gestraft. En dat heeft zich in de loop van de geschiedenis telkens herhaald tot op de dag van vandaag.

Stel dat je 'Jezus is Heer' zou roepen in de straten van Noord-Korea. Dat kost je je leven. Stel dat je het geloof in de Heer Jezus openlijk zou propageren in

Pakistan, Afghanistan, Iran, Eritrea, Somalië – dat is letterlijk levensgevaarlijk. En Open Doors publiceert geregeld in hoeveel landen christenen worden vervolgd. Je schrikt ervan als je die lange lijst ziet. Toch doet de Heilige Geest ook in die landen zijn verborgen werk en komen mensen tot de innerlijke overtuiging dat Jezus ook hun Heer is. Wij als vrije christenen zijn aan Jezus en aan onze broeders en zusters daar verplicht hen te gedenken in ons gebed, in ons meeleven en in ons offer.

Jezus is Heer. Zo leert ons de Geest. Dat is de boodschap die nog weer eens ten volle de betekenis van Pinksteren benadrukt. Een boodschap voor ons als gemeente en persoonlijk. Verwacht alles van Gods Geest. Bedroef de Geest niet. Zie in hoezeer de Geest van God Jezus Christus aanprijst en in het hart brengt. Zie de rijke verbanden die de apostelen ons leren: De ene God komt in een drievoudige benadering naar ons toe. Als Vader, Zoon en Heilige Geest. Hij is de Drie-Ene. En dat is geen dor dogma, dode letter, maar levende werkelijkheid. Want we hebben met een dynamische God te doen: een God van kracht en leven.

Die eeuwige God, die naar ons toegekomen is in Christus, zet de missie van Jezus voort in het werk van zijn Geest. Geen wonder dat één van de oudste hymnen van de Christelijke Kerk luidt: VENI CREATOR SPIRITUS. Dat is na eeuwen Christendom nog altijd de juiste bede: ‘Kom, Schepper, Geest, bezoek uw Kerk’.

Tenslotte: Jezus is Heer, dat geeft perspectief op toekomst. Toekomst? Veel medelanders zien alleen maar een zwart gat als toekomst.

“The road ahead is empty...” “Dat was de eerste zin van een liedje van 10 jaar geleden. - de weg die voor ons ligt is leeg.... En dat versje gaat erover dat het

leven nergens heen gaat. Dat uw en jouw leven nergens toe leidt, dat je niet weet waar het uitkomt.

Welnu: hoe anders verkondigt ons de Bijbel. De Heilige Geest stuwt de tijd en de geschiedenis naar de eindtijd. Jezus komt. Hij opent zijn koninkrijk ten volle voor al zijn kinderen. En ook dat beleed de Vroege Kerk in de uitroep "*Maranatha*" – Kom, Here Jezus, ja, kom haastig!

Amen.